

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/2/2003

CZY POWINNO DOJŚĆ DO WOJNY Z IRAKIEM?

KOMUNIKAT Z BADAŃ

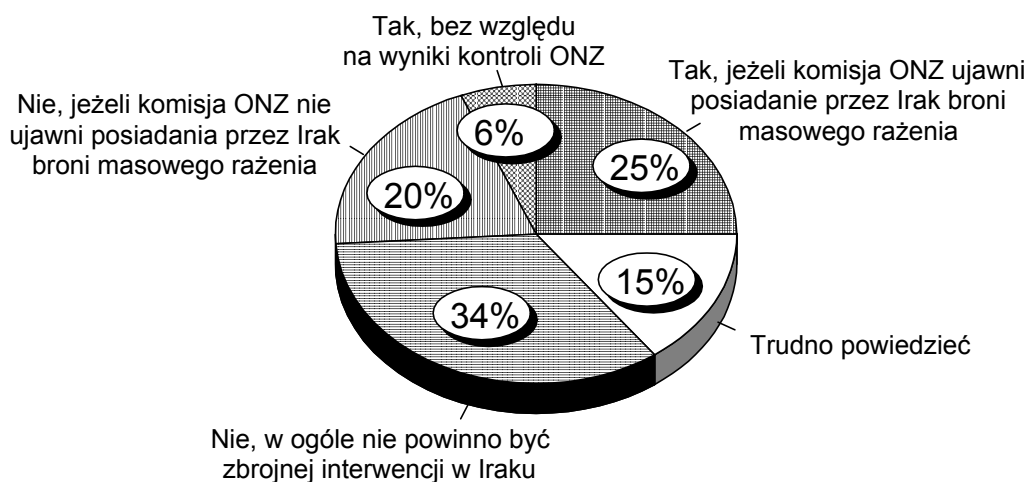
WARSZAWA, STYCZEŃ 2003

Uchwalona 8 listopada 2002 roku rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ (nr 1441) stwierdza, iż „Irak umożliwi międzynarodowej misji bezwarunkowy, natychmiastowy, nieutrudniony i niczym nieograniczony dostęp do wszystkich obszarów, baz, budynków, do całego wyposażenia, dokumentów i środków transportu, które misja będzie chciała poddać inspekcji; Irak umożliwi również natychmiastowy, nieutrudniony i nieograniczony dostęp bez świadków do wszystkich urzędników i innych osób, które misja będzie chciała przesłuchać”. Rezolucja daje inspektorom ONZ i Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej nieograniczony dostęp do Iraku, prawo sprawdzania wszystkich obiektów wojskowych i cywilnych, w tym ośmiu rezydencji prezydenta Saddama Husajna. Inspektorzy mogą też przesłuchiwać - w Iraku lub poza nim - specjalistów, którzy pracowali lub pracują przy irackiej broni masowego rażenia. „Jeśli Irak nie rozbroi się sam, rozbroją go USA i ich sojusznicy” - zagroził prezydent George Bush.

Na początku grudnia 2002 roku¹ zapytaliśmy respondentów, czy ich zdaniem powinno dojść do zbrojnej interwencji w Iraku.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (151) przeprowadzono w dniach od 29 listopada do 2 grudnia 2002 roku na liczącej 986 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

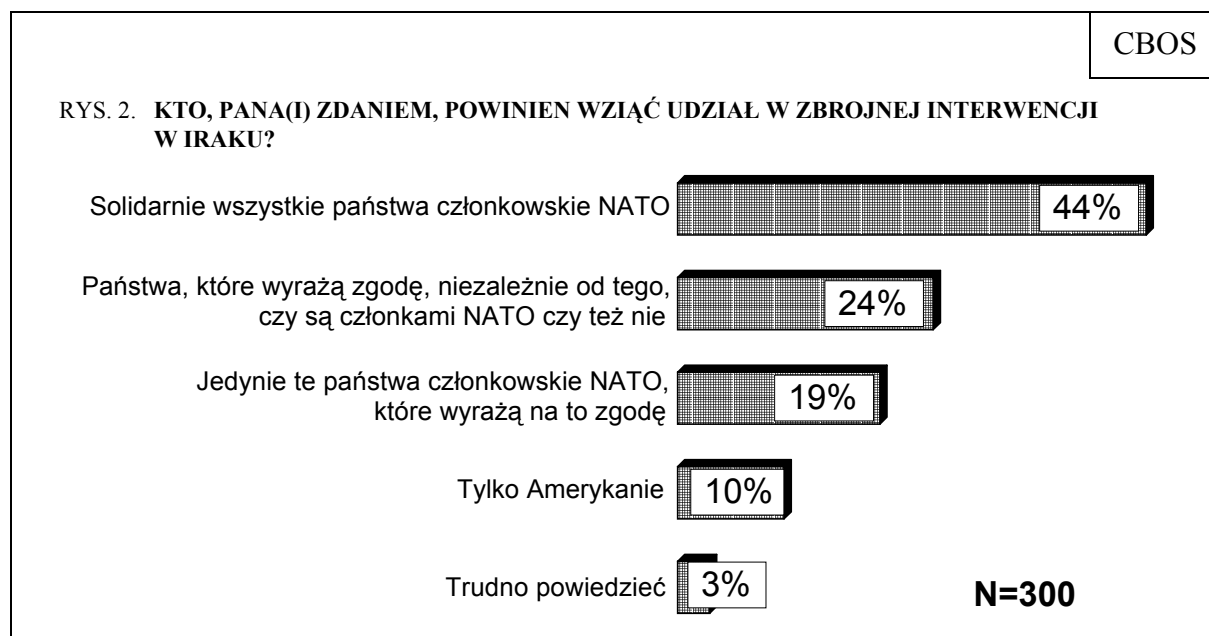
RYS. 1. W IRAKU PRACUJE KOMISJA EKSPERTÓW ONZ, KTÓRA MA SPRAWDZIĆ, CZY KRAJ TEN POSIADA BROŃ MASOWEGO RAŻENIA. CZY, PANA(I) ZDANIEM, POWINNO DOJŚĆ DO ZBROJNEJ INTERWENCJI W TYM KRAJU?

W opinii ponad jednej trzeciej Polaków (34%) w ogóle nie powinno dojść do zbrojnej interwencji w Iraku. Pogląd ten częściej podzielają kobiety niż mężczyźni (por. tabele aneksowe). Przeciwnikami interwencji są przede wszystkim robotnicy niewykwalifikowani, badani pracujący na własny rachunek oraz kadra kierownicza i inteligencja.

Co czwarty Polak (25%) dopuszcza możliwość interwencji w Iraku, ale tylko wtedy, gdy komisja ONZ udowodni, że kraj ten gromadzi broń masowego rażenia. Takie stanowisko częściej niż pozostali prezentują najmłodsi respondenci, uczniowie i studenci, osoby nieuczestniczące w praktykach religijnych. Co piąty Polak (20%) uważa, że nie powinno dojść do ataku na Irak, jeśli eksperci nie udowodnią, że posiada on broń masowego rażenia. W obu tych grupach badani są zdania, że podjęcie decyzji o ataku należy uzależnić od wyników kontroli misji ONZ, z tym że jedna grupa kładzie większy nacisk na konieczność ataku, a druga - na konieczność jego uniknięcia. Do zdecydowanych zwolenników zbrojnej interwencji w Iraku, bez względu na wyniki inspekcji, zalicza się 6% Polaków, a ponad dwukrotnie większy odsetek (15%) nie ma wyrobionego zdania na ten temat.

Osoby, które uważają, że powinno dojść (warunkowo bądź bezwarunkowo) do interwencji zbrojnej w Iraku, zapytaliśmy, kto - ich zdaniem - powinien wziąć udział w takiej operacji.

Ponad dwie piąte respondentów z tej grupy (44%) uważa, że jeżeli dojdzie do zbrojnej interwencji w Iraku, to powinny wziąć w niej udział solidarnie wszystkie państwa członkowskie NATO, jedna czwarta zaś (24%) jest zdania, że w ewentualnej operacji wojskowej powinny uczestniczyć państwa, które wyrażą zgodę, niezależnie od tego, czy są członkami NATO czy też nie. Niespełna co piąty badany z tej grupy (19%) sądzi, że w akcji militarnej powinny wziąć udział te państwa członkowskie NATO, które wyrażą zgodę, a co dziesiąty (10%) uważa, że powinni brać w niej udział tylko Amerykanie.

Niemal jedna trzecia respondentów popierających członkostwo Polski w NATO (32%) jest zdania, iż powinno dojść do interwencji zbrojnej w Iraku, jeżeli komisja ONZ udowodni, że kraj ten posiada broń masowego rażenia. Prawie taki sam odsetek badanych z tej grupy (30%) uważa natomiast, że w ogóle nie powinno dojść do interwencji w Iraku. Pogląd ten przeważa wśród osób mających obojętny stosunek do członkostwa naszego kraju w NATO

(42% wskazań) oraz wśród tych, które nie popierają przynależności Polski do tego sojuszu (54%). W obu tych grupach poparcie dla zbrojnej interwencji w Iraku jest niewielkie (nie przekracza 17%).

Tabela 1

Czy Pan(i) osobiście popiera przynależność Polski do NATO czy też jest temu przeciwny(a)?	W Iraku pracuje komisja ekspertów ONZ, która ma sprawdzić, czy kraj ten posiada broń masowego rażenia. Czy, Pana(i) zdaniem, powinno dojść do zbrojnej interwencji w tym kraju?				
	Tak, jeżeli komisja ONZ ujawni posiadanie przez Irak broni masowego rażenia	Tak, bez względu na wyniki kontroli ONZ	Nie, jeżeli komisja ONZ nie ujawni posiadania przez Irak broni masowego rażenia	Nie, w ogóle nie powinno być zbrojnej interwencji w Iraku	Trudno powiedzieć
	w procentach				
Popieram	32	6	25	30	7
Jest mi to obojętne	15	4	13	42	26
Nie popieram	17	6	8	54	15
Trudno powiedzieć	5	5	10	36	44

W elektoratach partii politycznych najwięcej zwolenników wojny z Irakiem jest wśród sympatyków PO (33% z nich uważa, że powinno dojść do zbrojnej interwencji w tym kraju, jeśli inspektorzy ONZ znajdą tam broń masowego rażenia, a 10% poparłoby taką operację bez względu na wyniki kontroli). W pozostałych elektoratach przeważa sprzeciw wobec wojny - najwięcej jej przeciwników jest wśród wyborców Samoobrony (44%), PSL (43%) oraz LPR (41%).

Tabela 2

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych	W Iraku pracuje komisja ekspertów ONZ, która ma sprawdzić, czy kraj ten posiada broń masowego rażenia. Czy, Pana(i) zdaniem, powinno dojść do zbrojnej interwencji w tym kraju?				
	Tak, jeżeli komisja ONZ ujawni posiadanie przez Irak broni masowego rażenia	Tak, bez względu na wyniki kontroli ONZ	Nie, jeżeli komisja ONZ nie ujawni posiadania przez Irak broni masowego rażenia	Nie, w ogóle nie powinno być zbrojnej interwencji w Iraku	Trudno powiedzieć
	w procentach				
PO	33	10	32	23	3
PSL	27	3	20	43	8
PiS	27	5	28	32	9
Samoobrona	24	10	18	44	5
SLD	21	4	27	36	12
LPR	18	3	16	41	23

Polacy w zasadzie nie popierają ewentualnej zbrojnej interwencji w Iraku, natomiast ci, którzy dopuszczają taką możliwość, są przekonani, że zanim dojdzie do wojny, komisja ekspertów ONZ powinna udowodnić Bagdadowi posiadanie zakazanej broni nuklearnej, rakietowej, biologicznej i chemicznej.

Osoby dopuszczające możliwość akcji militarnej przeciwko Irakowi uważają, że w takich działaniach powinny wziąć udział wszystkie państwa członkowskie NATO.

Opracowała
Anna GRUDNIEWICZ

A N E K S

Tabela 1. W Iraku pracuje komisja ekspertów ONZ, która ma sprawdzić, czy kraj ten posiada broń masowego rażenia. Czy, Pana(i) zdaniem, powinno dojść do zbrojnej interwencji w tym kraju? 1 - Tak, jeżeli komisja ONZ ujawni posiadanie przez Irak broni masowego rażenia; 2 - Tak, bez względu na wyniki kontroli ONZ; 3 - Nie, jeżeli komisja ONZ nie ujawni posiadania przez Irak broni masowego rażenia; 4 - Nie, w ogóle nie powinno być zbrojnej interwencji w Iraku

	1	2	3	4	(%) Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	25	6	20	34	15	986
Płeć						
Mężczyźni	32	6	25	27	10	471
Kobiety	18	5	17	41	20	515
Wiek						
18-24 lat	47	10	13	19	11	152
25-34	30	9	22	27	12	178
35-44	19	6	27	42	7	198
45-54	17	5	24	39	15	185
55-64	23	2	18	41	16	112
65 lat i więcej	17	0	15	37	31	161
Miejsce zamieszkania						
Wies.	22	6	18	37	18	362
Miasto do 20 tys.	25	7	19	34	16	147
20-100 tys.	27	7	22	34	16	180
101-500 tys.	26	4	25	32	12	184
501 tys. i więcej mieszk.	30	4	19	34	12	113
Wykształcenie						
Podstawowe	22	4	11	33	30	276
Zasadnicze zawodowe	24	7	21	38	10	250
Średnie	27	5	26	32	9	364
Wyższe	27	5	25	38	6	96
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	24	5	22	41	7	67
Prac.umysł.niż.szczebla	22	5	30	36	7	77
Pracownicy fiz.-umysł.	32	11	18	26	13	91
Robotnicy wykwalifikowani	28	8	19	35	11	78
Robotnicy niewykwalifik.	13	16	10	49	12	26
Rolnicy	18	5	13	38	26	49
Pracujący na własny rach.	14	9	31	42	4	53
Bierni zawodowo						
Rencjści	14	3	29	33	21	104
Emeryci	20	10	16	38	26	193
Uczniowie i studenci	48	13	7	19	13	78
Bezrobotni	34	5	22	30	9	126
Gospodynie domowe i inni	17	0	27	40	15	44
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	20	9	26	41	4	140
społce właścicieli						
prywatnych i państwa	29	6	20	28	17	64
sekt. pryw. poza rolnict.	27	8	21	35	10	194
prywatnym gosp. rolnym	20	3	11	37	30	89
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	26	4	18	33	19	138
300-399	20	3	21	42	13	85
400-599	19	7	22	35	16	183
600-800	33	5	19	34	9	145
Powyżej 800 zł	30	5	26	33	6	139
Ocena własnych war. mater.						
Złe	24	4	19	36	18	313
Średnie	23	5	22	32	18	433
Dobre	30	8	20	35	6	240
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	15	5	24	32	24	72
Raz w tygodniu	25	5	21	34	15	508
1-2 razy w miesiącu	22	6	21	35	15	112
Kilka razy w roku	24	4	23	37	12	197
W ogóle nie uczestniczy	37	10	8	31	14	97
Poglądy polityczne						
Lewica	28	7	23	36	7	237
Centrum	28	6	23	31	11	297
Prawica	29	6	23	33	8	178
Trudno powiedzieć	16	4	14	37	30	273

Tabela 2. Kto, Pana(i) zdaniem, powinien wziąć udział w zbrojnej interwencji w Iraku?
1 - Tylko Amerykanie; 2 - Solidarnie wszystkie państwa członkowskie NATO;
3 - Jedynie te państwa członkowskie NATO, które wyrażą na to zgodę; 4 - Państwa,
które wyrażą zgodę, niezależnie od tego, czy są członkami NATO czy też nie
(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	10	44	19	24	3	300
Płeć						
Mężczyźni	8	50	17	24	0	181
Kobiety	13	35	23	25	6	119
Wiek						
18-24 lat	14	39	19	26	2	86
25-34	7	54	12	21	6	69
35-44	6	56	25	14	0	49
45-54	6	29	24	39	2	40
55-64	14	35	28	23	0	28
65 lat i więcej	12	47	15	22	3	28
Miejsce zamieszkania						
Wies	6	45	22	23	3	99
Miasto do 20 tys.	7	49	18	26	0	46
20-100 tys.	16	40	17	21	5	60
101-500 tys.	8	46	20	24	1	57
501 tys. i więcej mieszk.	15	40	17	27	0	39
Wykształcenie						
Podstawowe	13	59	14	13	1	73
Zasadnicze zawodowe	9	38	27	24	2	78
Średnie	9	41	19	28	4	119
Wyższe	11	40	15	34	0	31
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	15	56	15	14	0	20
Prac. umysł. niż. szczebla	1	55	9	35	0	21
Pracownicy fiz. - umysł	7	60	12	21	0	39
Robotnicy wykwalifikowani	13	41	40	2	3	28
Robotnicy niewykwalifik.	24	54	18	5	0	8
Rolnicy	11	30	24	18	17	11
Pracujący na własny rach.	23	18	0	60	0	12
Bierni zawodowo						
Renciści	3	24	41	32	0	17
Emeryci	14	39	19	23	4	39
Uczniowie i studenci	9	35	26	27	3	48
Bezrobotni	8	53	9	28	3	49
Gospodynie domowe i inni	0	47	20	34	0	8
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	13	48	25	14	0	40
spółce właścicieli	0	91	1	7	0	23
prywatnych i państwa	13	43	15	28	1	68
sekt. pryw. poza rolnict.	6	41	20	24	9	20
prywatnym gosp. rolnym						
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	3	46	19	29	4	42
300-399	12	40	22	25	0	20
400-599	8	49	33	11	0	48
600-800	7	45	15	30	3	55
Powyżej 800 zł	14	42	11	31	2	49
Ocena własnych war. mater.						
Złe	6	49	23	19	4	86
Średnie	8	42	18	28	3	122
Dobre	16	43	19	23	0	92
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	16	43	14	27	0	14
Raz w tygodniu	11	47	18	19	4	154
1-2 razy w miesiącu	12	37	42	9	0	32
Kilka razy w roku	2	38	13	46	2	54
W ogóle nie uczestniczy	11	47	17	25	0	45
Poglądy polityczne						
Lewica	5	52	21	20	2	83
Centrum	7	41	24	28	0	101
Prawica	10	46	13	28	4	62
Trudno powiedzieć	23	37	16	18	6	53